

2019-2020 ikasturtea

URDAIBAI BIRD CENTER

Eskolentzako programa didaktikoa

Hegaztiak eta beraien migrazioak aztertzen

URDAIBAI
BIRD CENTER
✦ ARANZADI SOCIETY OF SCIENCES

Zentroaren inguru naturala

Gautegiz-Arteagako hezeguneak

URDAIBAI BIRD CENTER Gautegiz Arteagan kokatzen den naturaren museo bizia da. Zentroa **Aranzadi Zientzia Elkartek** kudeatzen du eta Bizkaiko Foru Aldundiko Ingurumen Sailaren laguntza jasotzen du.

Hiru aspektu nagusitan bideratzen da zentroko lana: **hegaztien bizileku eta migrazioen ikerketa**, **jasotako** emaitzen **dibulgazio zientifikoa** eta ingurumen hezkuntza.

Zentroa **URDAIBAI BIOSFERA ERRESERBAN** kokatuta dago eta **interpretazio-ekipamendu** garrantzitsua du berezko ekoizpeneko ikus-entzunezko proiektzioan oinarriturik.

1984. urtean **UNESCOk** **Urdaibai Biosfera Erreserba** babestutako eremua izendatu zuen, bere sasoian, E.A.Eko lehen eremu babestua izatera pasatu zen. Horrez gain, Natura 2000 Sarearen parte da eta bertako paduren garrantziagatik Nazioarteko garrantzizko hezeguneak babesteko **RAMSAR**-eko hitzarmenean sartuta dago.

Zentroan, Gautegiz Arteagako hezeguneetara (Oruetako urmaelak) bideratuta dauden **begiratoki zoragarri bi** daude. Bertatik hainbat eta hainbat hegazti behatzeaz gain paisai ikusgarriaz gozatu daiteke ere.

18 metroko altueran kokatutako Zentroko **dorre zenitaletik**, Urdaibai barruko hezeguneetaz disfrutatu daiteke 360 graduko ikuspegi panoramikoarekin.

Horrez gain, Urdaibai Bird Center-ek bere inguruan, hezegunearen ondoan hain zuzen ere, kokatzen diren **bi behatoki** kudeatzen ditu. Eskolen bisitaldien barruan hegaztiak behatzen jarraitzeko irtenalditxo bat egiten da.

Autobusentzako Parking berezia dauka Zentroak. Behar izanez gero, ikasleentzako aisialdi-toki gisa, 500 m-etara dagoen Gautegiz Arteagako frontoira joateko giltzaren kudeaketa egin daiteke zentrotik.

ORUETA URMAELA

Barnealdeko paduretan kokaturik, Urdaibai Biosfera Erreserbako hezegunerik garrantzitsuenak da eta hegazti dibertsitate oso handia eskaintzen du. 2009an zaharberritu zenetik gaur egunera 200 espezie baino gehiago ikusi dira.

Eskolentzako programa didaktikoa

Urdaibai Bird Center-ek eskaintzen duen programa didaktikoa ingurune naturalaren behaketan eta esperientziazko oinarrituta dago, esparru teorikoan ikasitakoa dedukzio-ikaskuntzarekin uztartuz. Bi bisita mota desberdin diseinatu dira (1 h edo 2h 15min) sakondu nahi denaren arabera ikastetxe bakoitzak aukera du bisita luzea edo laburra egiteko.

Programa horren **HELBURUAK** ondorengoak dira:

- ✓ Hegaztien eta beraien habitaten arteko erlazioaren ezagueran sakondu eta sentsibilizatu.
- ✓ Hegaztien migrazio fenomenoaren ezagutza eskala mundialean eta eremu hurbilean duen eragina aztertu (Euskal Herria – Urdaibai).
- ✓ Ikaste prozesuetan ikerketaren garrantzia aditzera eman.
- ✓ Hegaztiak erabili tresna pedagogiko gisa eskolaren curriculumaren ikasgai desberdinetako ikaskuntza bultzatzeko.
- ✓ Hegazti espezie desberdinen ezaguera baliatuz “Biodibertsitate” kontzeptua ezagutarazi ikasleei.

Urdaibai Bird Center-en eskaintzen diren edukiak ikasketa maila bakoitzaren helburu curricularrei egokituta daude. Horiek horrela, bisitaldi tematiko bakoitzak unitate didaktiko bat izango da, bai ikasleei bai irakasleei bisitaldian laguntzeko.

Bisitaldi tematikoak

Urdaibaiko hegaztiak eta beraien habitatak: Hezeguneak

Helburu espezifikoak:

- ✓ Urdaibaiko Aberastasun ornitologikoa eta ekosistemikoa ikasleei ezagutarazi uretako hegaztiak padurarekin duten lotura estua erakusten experimentazio zuzenaren bidez.
- ✓ “Biodibertsitate” kontzeptua ulertarazi Urdaibai Biosfera Erreserbako hezeguneetan behatu daitezkeen uretako hegaztien identifikazioaren bidez.

Jarduera espezifikoak:

- ✓ Urdaibai Bird Center-era bisitaldia Gauegiz Arteagako hezeguneko uretako hegaztien behaketa espezifikoa eginez.
  - ✓ Hegazti talde desberdinen, beraien ekologia, fenologia eta beraien status-a Urdaibain ezagutu.
  - ✓ Hezeguneetan dauden hegaztien identifikazio jardunaldia.
- * Unitate didaktikoa Lehen Hezkuntzako 3. mailatik Batxilergora arte.

Arrano arrantzalea Urdaibain

Helburu espezifikokoak:

✓ Arrano arrantzalea, hezeguneekin duen lotura estua eta betetzen dituen aparteko migrazioak ezagutzeko tresna pedagogiko moduan erabiltzea.

✓ Urdaibai Biosfera Erreserban aurrera eramaten ari den arrano arrantzalearen berreskurapen proiektua erakutsi.

Jarduera espezifikokoak:

✓ Monitorizatuak izan diren Urdaibaiko arrano arrantzaleen migrazio bidaia nolakoa izan den ezagutu eta beste lurralde batzuekin espezie honek duen harremana erakutsi.

✓ Kontinenteen arteko migrazio bidean zehar arrano arrantzaleekin batera migratzen diren gainontzeko espezieen ezagutza sakontzea.

* Unitate didaktikoa eskuragarri lehen hezkuntzako 3.mailatik D.B.H. 4.mailara. Horrez gain, material gehigarriak deskargatzeko aukera atari honetan: www.urdaibaiospreys.eu/eu/

EDUKI OROKORRAK

- ✓ Atlantiko ekialdeko migrazio-bideari buruzko deskripzio eta sarrera mapa argiztatu handi baten bidez.
- ✓ “Hegaztiak eta meteorologia” izeneko ikus-entzuneko bideoaren proiektzioa non migrazioa eta meteorologiaren arteko harreman estua azalduko den.
- ✓ Multimedia moduluen interpretazioa.
- ✓ Urdaibai Biosfera Erreserbaren sarrera.
- ✓ Gauegiz-Arteagako hezeguneetako hegaztien identifikazioa multimediararen bitartez.
- ✓ Zentroak egiten dituen ikerketa proiektuen erakustaldia.
- ✓ Zentrotik hegaztien behaketa eta identifikazioa teleskopio eta prismatikoak erabiliz.
- ✓ Dorretik Urdaibai barruko hezeguneen paisaien interpretazioa.
- ✓ Gauegiz-Arteagako behatokitako batera bisita (*Soilik bisita berezian*).

Bisitaldiak, zentroaren ezaugarriak kontutan hartuta, Lehen Hezkuntzako 3.mailatik aurrera egiteko gomendatzen dira D.B.H, Batxillergoa eta Goi mailako ikasketak barne (*).

SALNEURRIAK (prezioa ikasleko):

BISITALDI MOTA	IRAUPENA	EZAUGARRIAK	Prezioa Ikasleko
Oinarrizko Bisita	Ordu 1	Zentro barruan bisita	2 €
Bisita Berezia	Ordu 2 eta 15 min.	Zentro barruan bisita eta behatokitara irteera	4 €

Bisitaldien eskema eta edukiak

Urdaibai Bird Center-ek bisitaldi programa espezifiko bat diseinatu berri du maila desberdinetako ikasleei bideratua eta egokitua.

(*) Bisitaldi bakoitzeko pertsona kopuru maximoa 60 pertsonakoa izango da. Hiru taldetan banatuko da taldea eta gehienez 20 pertsona izango da monitore bakoitzaren ikasle kopurua.

Nola iritsi

Helbidea eta kontaktua:

Gernikatik Lekeitiorako bidea – Orueta auzoa 7.
48314 Gautezig-Arteaga (Bizkaia).
Tel: 946 251 157 / 699 839 202
E-mail: birdcenter@birdcenter.org

Izen-emateak eta informazioa:

Izen-emateak irailaren lehen astetik aurrera egin ahal dira telefono horietara deituz. Deien ordena errespetatuko da plazak bete arte.

www.birdcenter.org
www.urdaibaio spreys.eu

